

**Raport z wykonania i efektów realizacji
Miejskiego Programu
Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta Łuków
na lata 2025-2027
w roku 2025**

I. WSTĘP

Nadużywanie substancji psychoaktywnych, takich jak alkohol i narkotyki, stanowi jedno z najpoważniejszych wyzwań zdrowotnych, społecznych i ekonomicznych naszych czasów. Skutki tych zjawisk dotyczą zarówno osoby bezpośrednio uzależnione, jak i ich rodziny, najbliższe otoczenie oraz całą społeczność lokalną. Problemy te wpływają na funkcjonowanie wielu obszarów życia społecznego, takich jak zdrowie publiczne, bezpieczeństwo czy edukacja.

Współczesne społeczeństwo, dynamicznie rozwijające się pod wpływem technologii, zmieniających się wzorców kulturowych i stylów życia, staje w obliczu nowych wyzwań związanych z uzależnieniami behawioralnymi. Uzależnienia te, obejmujące m.in. nadmierne korzystanie z internetu, mediów społecznościowych, gier komputerowych, hazard, kompulsywne zakupy czy pracoholizm, stają się coraz bardziej powszechne, wpływając negatywnie na zdrowie psychiczne, relacje międzyludzkie oraz jakość życia jednostek i rodzin.

W odpowiedzi na te problemy realizowany jest Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2025–2027, którego celem jest prowadzenie działań profilaktycznych, edukacyjnych, wspierających i terapeutycznych. Niniejsze sprawozdanie przedstawia działania podjęte w ramach Programu oraz efekty ich realizacji w okresie sprawozdawczym. Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2025-2027, opracowany został w oparciu o:

- Ustawę z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi;
- Ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii;
- Ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w domowej;
- Ustawę z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym;
- Ustawę z dnia 17 grudnia 2021 r. o zmianie ustawy o zdrowiu publicznym oraz niektórych innych ustaw;
- Ustawę z dnia 08 marca 1990 r. o samorządzie gminnym;
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 marca 2021 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021–2025.

Działania związane z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych gmin. W szczególności zadania te obejmują¹:

- 1) zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu;
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą domową;
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;
- 4) wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych;
- 5) podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego;
- 6) wspieranie zatrudnienia socjalnego przez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej i klubów integracji społecznej.

Zadania własne gminy w obszarze profilaktyki i przeciwdziałania narkomanii wykonywane są przez odpowiednie kształtowanie polityki społecznej, gospodarczej, oświatowo-wychowawczej i zdrowotnej, w szczególności przez:

- 1) zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem;
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej;

¹art. 2 ust. 1 ustawy z dn. 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023r. poz. 2151 z późn. zm.);

- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;
- 4) wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii;
- 5) pomoc społeczną osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

II. ORGANIZACJA PROGRAMU I PODSTAWY PRAWNE

Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta Łuków na lata 2025-2027, zwany dalej Miejskim Programem określił strategię w zakresie profilaktyki oraz minimalizowania szkód społecznych i zdrowotnych, wynikających z używania alkoholu i innych substancji psychoaktywnych. Sposoby realizacji zadań dostosowane były do potrzeb lokalnych, możliwości w zakresie zasobów osobowych i instytucjonalnych. Główna strategia działań określonych w Miejskim Programie na lata 2025-2027 opierała się na systemowym i konsekwentnym wdrażaniu programów profilaktycznych i terapeutycznych na różnych płaszczyznach i przy współpracy różnych środowisk.

Działania te podejmowano w oparciu o następujące akty prawne:

- Ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi;
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii;
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej;
- Ustawa z dnia 11 września 2015r. o zdrowiu publicznym;
- Ustawa z dnia 17 grudnia 2021r. o zmianie ustawy o zdrowiu publicznym oraz niektórych innych ustaw;
- Ustawa z dnia 08 marca 1990r. o samorządzie gminnym;
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 marca 2021 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021–2025.

Przepisy lokalne dotyczące wykonywania zadań określonych w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawie o przeciwdziałaniu narkomanii:

- Uchwała Nr IX/71/2024 Rady Miasta Łuków z dnia 30 października 2024 r. /Dziennik Urzędowy Województwa Lubelskiego z 2024 r. poz. 5224/ w sprawie ustalenia maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży i w miejscu sprzedaży oraz zasad usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych na terenie miasta Łuków;
- Uchwała Nr XIII/91/2024 Rady Miasta Łuków z dnia 18 grudnia 2024 r. w sprawie uchwalenia Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla miasta Łuków na lata 2025-2027.

Zarządzenia Burmistrza Miasta Łuków:

- Zarządzenie w sprawie powołania Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Nr 1/2011 z dnia 3 stycznia 2011 r. zmienionego Zarządzeniem Nr 41/2013 Burmistrza Miasta Łuków z dnia 22 kwietnia 2013 r. w sprawie zmian w składzie Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- zarządzenie Nr 146/2014 Burmistrza Miasta Łuków z dnia 09 grudnia 2014 r. w sprawie zmian w składzie Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- zarządzenie Nr 147/2014 Burmistrza Miasta Łuków z dnia 09 grudnia 2014 r. w sprawie uzupełnienia składu Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- zarządzenie Nr 149/2015 Burmistrza Miasta Łuków z dnia 30 września 2015 r. w sprawie zmian w składzie Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;

- zarządzenie Nr 151/2015 Burmistrza Miasta Łuków z dnia 01 października 2015 r. w sprawie uzupełnienia składu Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- zarządzenie Nr 17/2019 Burmistrza Miasta Łuków z dnia 31 stycznia 2019 r. w sprawie zmian w składzie Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- zarządzenie Nr 189/2019 Burmistrza Miasta Łuków z dnia 31 grudnia 2019 r. w sprawie zmian w składzie Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- zarządzenie Nr 21/2019 Burmistrza Miasta Łuków z dnia 01 lutego 2019 r. w sprawie uzupełnienia składu Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- zarządzenie Nr 190/2019 Burmistrza Miasta Łuków z dnia 31 grudnia 2019 r. w sprawie uzupełnienia składu Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- zarządzenie Nr 104/2020 Burmistrza Miasta Łuków z dnia 31 lipca 2020 r. w sprawie zmian w składzie Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- zarządzenie Nr 106/2020 Burmistrza Miasta Łuków z dnia 03 sierpnia 2020 r. w sprawie uzupełnienia składu Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- zarządzenie Nr 158/2021 Burmistrza Miasta Łuków z dnia 29 października 2021 r. w sprawie zmian w składzie Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- zarządzenie Nr 79/2022 Burmistrza Miasta Łuków z dnia 18 maja 2022 r. w sprawie uzupełnienia składu Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- zarządzenie Nr 210/2022 Burmistrza Miasta Łuków z dnia 30 grudnia 2022 r. w sprawie zmian w składzie Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- Zarządzenie Nr 6/2023 Burmistrza Miasta Łuków z dnia 9 stycznia 2023 r. w sprawie uzupełnienia składu Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- Zarządzenie Nr 143/2023 Burmistrza Miasta Łuków z dnia 31 października 2023 r. w sprawie zmian w składzie Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- Zarządzenie Nr 140/2024 Burmistrza Miasta Łuków z dnia 04 listopada 2024 r. w sprawie uzupełnienia składu Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- Zarządzenie w sprawie powołania Pełnomocnika Burmistrza Miasta Łuków ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii Nr 212/2022 z dnia 30 grudnia 2022 r.

III. CEL GŁÓWNY MIEJSKIEGO PROGRAMU I DZIAŁANIA REKOMENDOWANE

Celem głównym Programu jest ograniczenie negatywnych konsekwencji społecznych, w tym szczególnie szkód zdrowotnych i zaburzeń życia rodzinnego wynikających ze spożycia alkoholu, zażywania narkotyków i innych substancji psychoaktywnych oraz uzależnień behawioralnych. Podniesienie świadomości lokalnej społeczności w zakresie szkodliwości uzależnień dla zdrowia.

Cele szczegółowe:

1. zwiększenie dostępności i skuteczności pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych od alkoholu i innych substancji psychoaktywnych oraz członków ich rodzin;
2. udzielenie rodzinom, w których występują problemy związane z używaniem alkoholu, narkotyków i innych substancji psychoaktywnych pomocy psychospołecznej i prawnej a w szczególności ochrony przed przemocą domową;
3. prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii oraz przemocy domowej w szczególności dla dzieci i młodzieży;
4. prowadzenie działań profilaktycznych, informacyjnych, edukacyjnych oraz szkoleniowych w zakresie rozwiązywania problemów związanych z uzależnieniami behawioralnymi;
5. ograniczenie skali zjawiska uzależnienia od alkoholu, narkotyków i innych substancji psychoaktywnych.

Na podstawie przeprowadzonej diagnozy dotyczącej problemów związanych z uzależnieniami od alkoholu i innych środków psychoaktywnych, analizy posiadanych zasobów, uwzględniając priorytety działań określone w Narodowym Programie Zdrowia szczególnie istotne wydaje się zintensyfikowanie działań w następujących obszarach:

1. Realizacja programów profilaktyki uniwersalnej, skierowanych do dzieci i młodzieży ze szczególnym uwzględnieniem programów rekomendowanych.
2. Realizacja programów profilaktyki selektywnej i wskazującej skierowanych do młodzieży starszej i młodych dorosłych, osób stosujących przemoc domową oraz osób eksperymentujących z innymi substancjami psychoaktywnymi.
3. Prowadzenie wśród dzieci i młodzieży oraz młodych dorosłych działań mających na celu: promowanie zdrowego stylu życia, prawidłowych wartości i relacji rodzinnych, kształtowanie i rozwijanie umiejętności emocjonalno-społecznych wzmacniających czynniki chroniące, zwiększenie możliwości atrakcyjnego spędzania wolnego czasu - poprzez udział w zajęciach sportowych, zajęciach artystycznych - podczas których prowadzona jest działalność edukacyjno informacyjna w obszarze uzależnień oraz działania profilaktyczne.
4. Realizacja programów profilaktycznych ukierunkowanych na kształtowanie umiejętności wychowawczych rodziców dzieci z rodzin problemowych, sprawiających trudności wychowawcze, zagrożonych niedostosowaniem społecznym oraz uzależnieniami. Organizowanie warsztatów podnoszących kompetencje rodzicielskie.
5. Prowadzenie działań edukacyjno informacyjnych w obszarze uzależnień behawioralnych.
6. Podejmowanie działań, których celem jest przeciwdziałanie uzależnieniom behawioralnym.
7. Kontynuowanie polityki społecznej Łukowa, która przyczynia się do zmniejszenia skali zjawiska przemocy w rodzinie, a w szczególności utrzymanie funkcjonowania Punktu Konsultacyjnego jako miejsca udzielania pomocy osobom doznającym przemocy domowej jak również pomocy osobom uwikłanym w przemoc.
8. Wspieranie funkcjonowania świetlic środowiskowych prowadzących działania opiekuńczo wychowawcze i socjoterapeutyczne skierowane do dzieci i młodzieży z grup ryzyka.
9. Utworzenie strefy spotkań dla młodych pozwalającej na znalezienie obszaru do rozmów, odpoczynku oraz umożliwiania w konstruktywny sposób spędzania wolnego czasu, ograniczając w ten sposób ich ekspozycję na czynniki ryzyka oraz angażowanie się w zachowania problemowe.
10. Wspieranie różnorodnych form doskonalenia zawodowego kadr zajmujących się profilaktyką uzależnień.
11. Podejmowanie działań ukierunkowanych na kształcenie kompetencji społecznych wśród dzieci i młodzieży z grup ryzyka.
12. Prowadzenie działań edukacyjnych dla sprzedawców napojów alkoholowych, a w szczególności zwiększenie kontroli punktów sprzedaży alkoholu w zakresie sprzedaży nieletnim, spożywania alkoholu w miejscach publicznych oraz upowszechnianie procedury "bufora ochronnego" w punktach sprzedaży alkoholu.
13. Zwiększenie dostępności do pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych od alkoholu i współuzależnionych.
14. Przeprowadzenie akcji informacyjnej w zakresie opieki zdrowotnej, psychologicznej i pomocy prawnej przysługującej osobom doznającym przemocy domowej.
15. Rozpowszechnianie programów terapeutycznych skierowanych do wszystkich osób bez względu na wiek, które wykazują postawy agresji psychicznej i fizycznej wobec otoczenia, w celu redukcji takich zachowań.
16. Prowadzenie działań edukacyjnych ukierunkowanych na redukcję zachowań agresywnych wobec dzieci.
17. Zintensyfikowanie działań profilaktycznych wśród dzieci i młodzieży opóźniających wiek inicjacji alkoholowej i ostrzegających o negatywnych skutkach spożywania alkoholu na wielu płaszczyznach.
18. Podejmowanie działań edukacyjno-informacyjnych ukierunkowanych na trzeźwość kierowców.
19. Podejmowanie działań na rzecz bezpiecznego korzystania z sieci.
20. Podejmowanie działań mających na celu promowanie w placówkach oświatowych oraz wsparcia dziennego postaw wolnych od przemocy rówieśniczej.
21. Wprowadzenie monitoringu w miejscach newralgicznych spotkań młodzieży, dorosłych, dzieci, szczególnie w godzinach popołudniowych i wieczornych, na terenie Miasta w celu zwiększenia minimalizowania negatywnych skutków nadużywania alkoholu.
22. Prowadzenie spotkań przedstawicieli poszczególnych instytucji realizujących miejski program w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy w celu bieżącej weryfikacji efektywności podejmowanych działań.

23. Realizacja innych zadań wykraczających poza zakres miejskiego programu, które będą miały związek z przeciwdziałaniem negatywnym skutkom spożywania alkoholu.

Planowane działania zostały uporządkowane w ramach następujących działów:

- Dział I – Działania profilaktyczne podejmowane wobec dzieci i młodzieży oraz młodych dorosłych.
- Dział II – Pomoc dzieciom z rodzin dotkniętych problemem alkoholowym i przemocą.
- Dział III – Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej dla osób nadużywających i uzależnionych od alkoholu i innych substancji psychoaktywnych.
- Dział IV – Zadania z zakresu przeciwdziałania narkomanii.
- Dział V – Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie i w szkole oraz działania ukierunkowane na przeciwdziałanie uzależnieniom behawioralnym.
- Dział VI – Wspomaganie działalności organizacji pozarządowych, w których statucie znajdują się zapisy określające zaangażowanie w sprawy związane z rozwiązywaniem problemów alkoholowych, narkomanii po ogłoszeniu konkursu ofert lub złożeniu w trybie pozakonkursowym.
- Dział VII – Inne zadania służące realizacji zadań Miejskiego Programu.

W celu osiągnięcia celu głównego oraz wdrożenia założeń Miejskiego Programu zaplanowano następujące działania:

1. Realizacja programów profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej, w tym również uwzględniających tematykę związaną z uzależnieniami behawioralnymi, problematykę nowych środków psychoaktywnych tzw. „dopalaczy”, ze szczególnym uwzględnieniem programów rekomendowanych przez Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom, Ośrodek Rozwoju Edukacji oraz Instytut Psychiatrii i Neurologii.
2. Realizacja programów profilaktycznych w szkołach oraz innych placówkach oświatowych i opiekuńczych: autorskie programy i projekty profilaktyczne, konkursy realizowane w placówkach oświatowych, działania edukacyjne i warsztaty prowadzone dla rodziców, społeczne kampanie przeciw uzależnieniom, współpraca z mediami lokalnymi w zakresie promowania życia bez nałogów.
3. Wspieranie działań zagospodarowania czasu wolnego dzieci i młodzieży poprzez zajęcia sportowe połączone z działaniami profilaktycznymi: pogadankami, odczytami, zajęciami warsztatowymi o charakterze psychoterapeutycznym, konkursami profilaktycznymi, szczególnie skierowanymi do dzieci ze środowisk zagrożonych.
4. Dofinansowanie realizacji działań twórczych i artystycznych, minimalizujących wśród dzieci i młodzieży występowanie ryzykownych zachowań uwzględniających działania o charakterze edukacyjno - informacyjnym w zakresie problematyki uzależnień.
5. Przeprowadzenie szkoleń, seminariów, konferencji dla osób zawodowo zajmujących się działaniami profilaktycznymi i terapeutycznymi.
6. Dofinansowanie do wypoczynku letniego i zimowego połączonego z realizacją programów profilaktycznych, socjoterapeutycznych oraz programów ukierunkowanych na kształtowanie umiejętności społecznych skierowanych do dzieci i młodzieży ze środowisk zagrożonych.
7. Dofinansowanie organizacji festynów rodzinnych oraz innych działań ukierunkowanych na promocję wartości rodzinnych oraz działania edukacyjno informacyjne w obszarze uzależnień, w tym uzależnień behawioralnych.
8. Publikowanie materiałów edukacyjno- informacyjnych w obszarze profilaktyki uzależnień w mediach.
9. Prowadzenie kampanii informacyjnych na temat możliwości uzyskania pomocy przez osoby zagrożone uzależnieniami jak również będące osobami doznającymi przemocy domowej lub stosującymi przemoc domową.
10. Zakup i dystrybucja materiałów edukacyjnych i informacyjnych o tematyce uzależnień.
11. Zakup specjalistycznych materiałów edukacyjnych i informacyjnych.
12. Przygotowanie i realizacja szkoleń i programów edukacyjno-profilaktycznych dla różnych grup zawodowych i wiekowych.
13. Organizacja i dofinansowanie szkoleń dla sprzedawców napojów alkoholowych.
14. Wspieranie działań profilaktycznych oraz interwencyjnych realizowanych przez Policję.

15. Ograniczanie dostępności do napojów alkoholowych poprzez kontrolę punktów sprzedaży alkoholu, ograniczenie w godzinach nocnej sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży w godzinach 23:00 a 6:00 w oraz szkolenia sprzedawców.
16. Koordynowanie na poziomie Miasta działań podmiotów realizujących zadania w zakresie profilaktyki i terapii uzależnień oraz utworzenie i utrzymanie systemu informacji o realizowanych działaniach z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom i zapobiegania przemocy oraz o podmiotach realizujących ww. zadania.
17. Wspieranie działań placówek leczenia odwykowego przez m.in.: finansowanie programów terapeutycznych dla: dorosłych, młodzieży, osób doznających przemocy domowej i osób stosujących przemoc domową, osób pijących szkodliwie; uzupełniających ofertę świadczeń zdrowotnych NFZ, poprawę warunków bazy lokalowej i ich wyposażenia.
18. Organizacja i dofinansowanie szkoleń podnoszących kwalifikacje realizatorów Programu.
19. Wspieranie programów realizowanych przez stowarzyszenia abstynenckie.
20. Prowadzenie poradnictwa w punktach konsultacyjnych, punkcie mediacyjnym oraz w telefonie zaufania dla uzależnionych, członków ich rodzin, osób doświadczających kryzysu, osób zagrożonych uzależnieniem.
21. Wspieranie programów socjoterapeutycznych realizowanych w ramach działania świetlic dla dzieci ze środowisk zagrożonych.
22. Zapewnienie pomocy psychologicznej i socjoterapeutycznej dla dzieci z rodzin z problemem uzależnień poprzez: dofinansowanie szkoleń podnoszących umiejętności i kwalifikacje zawodowe wychowawców świetlic w zakresie pracy z dzieckiem ze środowiska osób uzależnionych, dofinansowanie programów opiekuńczo- wychowawczych z dożywianiem dzieci w świetlicach i klubach, dofinansowanie programów socjoterapeutycznych.
23. Przeciwdziałanie zjawisku przemocy domowej poprzez: dofinansowanie zadań realizowanych na rzecz osób doznających przemocy domowej, organizację i/lub dofinansowanie szkoleń i podnoszenia kwalifikacji dla służb i instytucji zajmujących się przeciwdziałaniem zjawisku przemocy domowej, dofinansowanie programów korekcyjno- edukacyjnych i programów psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową, dofinansowanie programów terapeutycznych dla osób doznających przemocy domowej.
24. Diagnoza problemów w obszarze rozwiązywania problemu uzależnień w mieście Łuków.
25. Obsługa administracyjna Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, w tym: ustalanie i wypłata wynagrodzenia członków Komisji za realizację zadań wynikających z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, sporządzanie postanowień związanych z opiniowaniem wniosków przedsiębiorców ubiegających się o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych, zawieranie i obsługa umów ze specjalistami pracującymi na rzecz miasta Łuków, w tym m.in. za wykonywanie badań oraz wydawanie opinii przez biegłych sądowych w przedmiocie uzależnienia, szkolenia członków MKRPA.
26. Wspieranie działań organizacji pozarządowych, w których statucie znajdują się zapisy określające zaangażowanie w sprawy związane z ochroną zdrowia - rozwiązywaniem problemów uzależnień.
27. Upowszechnianie wiedzy dotyczącej problematyki uzależnień behawioralnych poprzez publikację materiałów edukacyjno informacyjnych w mediach, organizację szkoleń dla różnych grup zawodowych (nauczycieli, pedagogów szkolnych, konsultantów w punkcie konsultacyjnym, członków MKRPA).
28. Realizacja programów profilaktycznych ukierunkowanych na ograniczenie zjawiska uzależnień behawioralnych.

IV. RYNEK NAPOJÓW ALKOHOLOWYCH

Liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży ustalona przez Radę Miasta Łuków w Uchwale Nr IX/71/2024 Rady Miasta Łuków z dnia 30 października 2024 r. w sprawie ustalenia maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży i w miejscu sprzedaży oraz zasad usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych na terenie miasta Łuków wynosi:

- zawartości do 4,5% zawartości alkoholu oraz na piwo – 40;
- zawartości powyżej 4,5% do 18% zawartości alkoholu (z wyjątkiem piwa) – 23;
- zawartości powyżej 18% zawartości alkoholu – 23.

Liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży ustalona przez Radę Miasta Łuków w/w Uchwale wynosi:

- zawartości do 4,5% zawartości alkoholu oraz na piwo – 60;
- zawartości powyżej 4,5% do 18% zawartości alkoholu (z wyjątkiem piwa) – 44;
- zawartości powyżej 18% zawartości alkoholu – 44.

W Łukowie w roku 2025 (stan na 31 grudnia) ogólna liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży (lokale gastronomiczne) wynosiła - 20, a liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (sklepy) – wynosiła - 50. W tym liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych o zawartości alkoholu powyżej 18% przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży - 44. Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych o zawartości alkoholu powyżej 18% przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży - lokale gastronomiczne - 12. Ogólna liczba wydanych zezwoleń w 2025 r. na sprzedaż napojów alkoholowych stan na dzień 31.12.2025 r. wyniosła 24.

V. MIEJSKA KOMISJA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Łukowie składa się z osób powoływanych przez Burmistrza Miasta Łuków stosownym Zarządzeniem. Większość roku 2025 Komisja pracowała w składzie dziesięcioosobowym. W roku sprawozdawczym Komisja spotykała się podczas posiedzeń, których odbyło się 13. W ramach Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych funkcjonuje pięć zespołów roboczych:

- Zespół do spraw wydawania opinii w sprawach zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych (Postanowienia MKRPA – 11, w tym: 1 negatywna opinia. Protokoły przyjęcia postanowień – 11);
- Zespół do spraw rozpatrywania wniosków i kierowania na leczenie (14 wniosków do sądu o zobowiązanie poddania się leczeniu oraz ustanowienie nadzoru kuratora. Zespół wezwał 52 osób (z tego - 20 osób stawilo się na posiedzenie Zespołu). Najczęściej wnioskodawcami byli: Policja, kuratorzy rodzinni, Zespół Interdyscyplinarny oraz zainteresowane rodziny);
- Zespół do spraw monitorowania realizacji zadań przyjętych w Miejskim Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii (zawarto 50 umów na realizację zadań, w tym 4 z organizacjami pozarządowymi);
- Zespół do spraw kontroli punktów sprzedaży i sprzedaży nieletnim (przeprowadzono 80 kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych (podczas kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości);
- Zespół do spraw pracy w Zespole Interdyscyplinarnym i grupach diagnostyczno-pomocowych (liczba wdrożonych procedur „Niebieskiej Karty” - 68. Liczba grup diagnostyczno-pomocowych – 133. Posiedzeń grup – 474).

VI. CELE SZCZEGÓŁOWE PROGRAMU I ZADANIA

Dział I - Działania profilaktyczne podejmowane wobec dzieci i młodzieży oraz młodych dorosłych

Konieczność prowadzenia na terenie szkół i placówek opiekuńczo - wychowawczych programów profilaktycznych wynika bezpośrednio z diagnozy lokalnych zagrożeń społecznych przeprowadzonej w 2024 r., na podstawie której opracowano Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta Łuków na lata 2025-2027.

Cele:

- rozwijanie świadomości dzieci i młodzieży o konsekwencjach związanych z używaniem środków psychoaktywnych poprzez prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej dotyczącej problematyki alkoholizmu i narkomanii,
- wdrażanie efektywnych programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży opóźniających inicjację alkoholową oraz zapobiegających używaniu substancji psychoaktywnych,

- wspieranie instytucji prowadzących działalność profilaktyczną w organizowaniu różnorodnych form pracy zapobiegawczej i korygującej, opiekuńczo – wychowawczej, socjoterapeutycznej, edukacyjnej i aktywizującej w szczególności wśród dzieci i młodzieży, w rodzinach oraz w grupach podwyższonego ryzyka,
- edukowanie rodziców i nauczycieli.

Odbiorcami tych działań byli:

- dzieci i młodzież,
- instytucje, organizacje i osoby fizyczne prowadzące działalność profilaktyczną, wychowawczą i opiekuńczą,
- grupy zawodowe angażujące się w bezpośrednią pracę z dziećmi i młodzieżą,
- rodzice i wychowawcy.

W zakresie osiągnięcia wyznaczonych celów zrealizowano następujące przedsięwzięcia:

L.p.	Nazwa programu (projektu)	Odbiorcy	Efekty
	Realizacja przedsięwzięcia profilaktycznego „Bez Używek-bez problemów” skierowanego do dzieci i młodzieży z Domu Pomocy Społecznej w Łukowie	Dzieci-6 Młodzież-25 Dorośli-7 Nauczyciele-16	Celem przedsięwzięcia było zwiększenie u uczestników zadania świadomości strat wynikających z uzależnienia od alkoholu i używek. Uczestnicy nabyli umiejętności wybierania zachowań akceptowanych społecznie, wzmocnienia poczucia własnej wartości. Wskazano im korzyści wynikające z abstynencji, różnych form spędzania wolnego czasu.
	Realizacja programu profilaktycznego DEBATA w Szkole Podstawowej Nr 5, w Zespole Szkolno-Przedszkolnym, w Szkole Podstawowej Nr 2 w Łukowie	Uczniowie – 343+ Nauczyciele – 17	Realizacja programu wzmocniła postawy pro-abstynenckie u nastolatków przed progiem inicjacji alkoholowej, wzrost wiedzy o możliwościach rozwoju bez używania substancji psychoaktywnych i zmian błędnych przekonań normatywnych, wzmacnianie tendencji do podejmowania abstynencji w sytuacji nacisków środowiskowych.
	Realizacja programu profilaktyki selektywnej „KOREKTA” skierowanego do młodzieży od 17 roku życia i młodych dorosłych	Uczniowie – 39	Uczestnicy programu zdobyli wiedzę dot. substancji psychoaktywnych w celu podważenia przekonań opartych na stereotypach. Osiągnięte cele w trakcie realizacji spotkań to większa akceptacja ograniczeń związanych z alkoholem, przesunięcie granicy ilości spożywanego alkoholu i okoliczności picia.
	Realizacja programu profilaktycznego „Balans” w kl. 8 w Szkole Podstawowej nr 2 w Łukowie	Uczniowie – 68 Nauczyciele – 3	Uczestnicy programu zdobyli większą wiedzę na temat mechanizmów uzależnień behawioralnych. Potrafią rozpoznawać sygnały ostrzegawcze związane z nadużywaniem Internetu, urządzeń elektronicznych. Zdobyli umiejętności w zakresie zrównoważonego i bezpiecznego korzystania z nowych technologii, co wpływa pozytywnie na kształtowaniu zdrowych nawyków i postaw chroniących przed ryzykownymi zachowaniami.
	Realizacja programu rekomendowanego „Poruszające bajki o emocjach” w Przedszkolu Miejskim nr 4 w Łukowie	Dzieci – 37 Rodzice – 112 Nauczyciele – 2	Uczestnicy programu miały możliwość rozwijać swoją kreatywność, rozbudzać wyobraźnię. Wzmocnione zostały czynniki chroniące takie jak: zdolność uczenia się, ciekawość poznawcza, zrównoważony temperament, towarzyskość, dobre zdolności adaptacyjne, sprawne mechanizmy samokontroli (radzenie sobie z negatywnymi emocjami, kontrola impulsów), poczucie własnej wartości, umiejętności społeczne (porozumiewanie się z innymi w sytuacjach konfliktowych, rozwiązywanie problemów, asertywność, poczucie własnej skuteczności).
	Realizacja programu profilaktyki zintegrowanej „Archipelag Skarbów w Szkole Podstawowej Nr 3 w Łukowie	Uczniowie – 33 Nauczyciele – 2	Zrealizowane zadanie miało na celu zapobieganie różnym zachowaniom ryzykownym i problemom młodzieży. Ukazano znaczenie asertywności i prowadzono trening zachowań asertywnych. Wzmacniano czynniki chroniące w profilaktyce. Uświadamiano i podkreślano znaczenie więzi z rodzicami, nauczycielami, rówieśnikami.

	Realizacja programu rekomendowanego „Apteczka Pierwszej Pomocy Emocjonalnej” w Szkole Podstawowej nr 2	Uczniowie - 20 Rodzice - 40 Nauczyciele -	Poprzez realizację programu uczestnicy mieli możliwość uzyskać wiedzę z zakresu promocji zdrowia. Rozwinęli umiejętności społeczne i emocjonalne. W trakcie spotkań kształtowano postawy optymizmu, wiary w siebie oraz pozytywnego nastawienia.
	Realizacja programu rekomendowanego „Fantastyczne możliwości” w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Łukowie	Uczniowie – 104 Rodzice – 104 Nauczyciele – 4	Program dostarcza informacji na temat prawd i mitów o alkoholu, wpływie mediów na temat kształtowania postaw dotyczących picia alkoholu, presji rówieśniczej, wykształcania postaw pro-abstynenckich. Ułatwia współpracę między rodzicami i wychowawcami. Chroni nastolatków przed zagrożeniami.
	Prowadzenie Programu Domowych Detektywów „Jaś i Małgosia na tropie” w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Łukowie	Uczniowie - 100 Rodzice - 100 Nauczyciele - 4	Dostarczenie uczniom informacji na temat szkodliwego wpływu alkoholu na organizm człowieka, uświadomienie negatywnego społecznie zachowania związanego ze spożywaniem napojów alkoholowych. Współpraca między rodzicami i wychowawcami.
	Realizacja programu „Ars, czyli jak dbać o miłość” w Zespole Szkół nr 2 oraz w Łukowie	Uczniowie - 500 Rodzice – 500 Nauczyciele – 40	Uczniowie otrzymali wiedzę na temat szkodliwości dopalaczy i innych substancji, mechanizmu powstawania uzależnienia. Zajęcia wykształciły właściwe zachowania w sytuacjach trudnych. Uczniowie dowiedzieli się jak nadużywanie alkoholu i innych substancji psychoaktywnych może negatywnie wpływać na takie wartości jak: miłość, rodzina, bezpieczeństwo. Mieli okazję dostrzec korzyści wynikające ze zdrowego stylu życia, uczyli się umiejętności unikania zagrożeń związanych z zachowaniami ryzykownymi. Poznawali sposoby wyrażania własnych emocji, radzenia sobie ze stresem.
	Realizacja programu rekomendowanego "UNPLUGGED" w Szkole Podstawowej Nr 5 w Łukowie	Uczniowie – 90 Rodzice – 60 Nauczyciele – 4	W wyniku realizacji projektu uczniowie nabyli umiejętności chroniące przed używaniem substancji psychoaktywnych. Zwiększyły się kompetencje wychowawcze rodziców i nauczycieli biorących udział w projekcie.
	Realizacja programu „Przyjaciele Zippiego” w Szkole Podstawowej nr 5 w Łukowie	Dzieci - 15	W wyniku realizacji projektu uczniowie mieli możliwość aktywnego udziału w zajęciach podczas których rozwinęli umiejętności komunikatywne i społeczne. Promowane było również zdrowie psychiczne i dobre samopoczucie.
	Realizacja programu rekomendowanego „Iskra odporności” w Internacie Szkoły Policealnej w Łukowie	Młodzież - 15	W wyniku realizacji programu uczestnicy rozwinęli umiejętności rozpoznawania, nazywania i kontrolowania emocji, radzenia sobie ze stresem i trudnymi sytuacjami. Wzmocnili również umiejętności rozwiązywania konfliktów, asertywnej komunikacji.
	Realizacja projektu edukacyjno-profilaktycznego „Festiwal Sportu i Zdrowia” przez P. Zenona Pawlikowskiego w Łukowie	Uczniowie – 200 Rodzice – 10 Nauczyciele – 10	Realizacja projektu przyczyniła się do podjęcia aktywności fizycznej wśród dzieci i młodzieży. Pokazano alternatywę zagospodarowania czasu spędzanego nie przed telewizorem, komputerem, telefonem. Uczestnicy mieli również możliwość pogłębić wiedzę na temat zdrowych sposobów radzenia sobie z kłopotami bez sięgania po używki, uświadomienia sobie sposobów na zdrowe i bezpieczne spędzanie wolnego czasu.
	Realizacja programu „Profilaktyka w Czwórcę” w Szkole Podstawowej nr 4 w Łukowie	Uczniowie – 572 Nauczyciele – 60	Uczestnicy programu poznali skutki różnych zagrożeń (uzależnień, przemocy, cyber zagrożeń). Promowany był zdrowy styl życia, odpowiedzialne wybory. Promowano również działania profilaktyczne.
	Organizacja zajęć profilaktycznych „Naprawdę wolni” mających na celu zwiększenie świadomości uczniów na temat skutków zachowań ryzykownych oraz dostarczenie informacji do dokonywania racjonalnych wyborów dla uczniów szkół podstawowych	Młodzież - 200	Uczestnicy w trakcie zajęć mieli możliwość podwyższyć poziom świadomości w zakresie aktualnych zagrożeń. Podwyższenie samokontroli w celu eliminowania zachowań ryzykownych i antyspołecznych. Zostali również uświadomieni na temat szkodliwości skutków różnego rodzaju uzależnień.

	Realizacja projektu „Szkolny Dzień Bez Przemocy” w I LO im. T. Kościuszki w Łukowie	Młodzież - 350 Nauczyciele -13	Realizacja programu przyczyniła się do podniesienia poziomu świadomości i wiedzy uczniów o problemie przemocy i agresji,. Poprawie uległa komunikacja interpersonalna poprzez doskonalenie pozytywnych, życzliwych relacji, promowanie wzorów tzw. „Osobowości kulturalnych”. Podsumowaniem programu był happening pod hasłem "Szkolny Dzień Życzliwości".
	Realizacja programu wychowawczo-edukacyjnego „Młodzieżowi Liderzy Kościuszki" w I LO im. T. Kościuszki w Łukowie	Uczniowie 235 (200 uczniów klas pierwszych, 26 liderów z klas trzecich, 9 finalistów Mam Talent);	W wyniku realizacji programu młodzieżowi liderzy rozwijali kompetencje emocjonalno - społeczne. Społeczność szkolna otrzymała wiedzę o uzależnieniach oraz współczesnych zagrożeniach dla młodzieży. W szkole promowano zdrowy styl życia. Utalentowana młodzież miała okazję uczestniczyć w konkursach, akcjach profilaktycznych i apelach.

Koszty realizacji tych zadań wyniosły – 70 336,37 zł

Dział II - Pomoc dzieciom z rodzin dotkniętych problemem alkoholowym i przemocą

Rodzina, w której skumulowane są różnego rodzaju trudności związane z problemem alkoholowym i przemocą, nie sprzyja prawidłowemu rozwojowi dziecka. Dzieci znajdujące się pod bezpośrednim wpływem takiego środowiska często reagują w sposób, który trudno uznać za zgodny z przyjętymi normami. Wychowanie się w rodzinie z problemem uzależnienia skutkuje najczęściej niezaspokojeniem podstawowych potrzeb dziecka, a w konsekwencji podatnością na silne wpływy środowiska rówieśniczego. Przebywanie w atmosferze ciągłego stresu, niepewności i napięcia przyczynia się w znacznym stopniu do rozwoju zaburzeń emocjonalnych. Dzieci z rodzin z problemem uzależnienia to często dzieci doświadczające przemocy w różnej postaci, to dzieci znajdujące się w grupie ryzyka pod względem prawdopodobieństwa używania substancji psychoaktywnych. W związku z tym udzielanie pomocy dzieciom z rodzin z problemem uzależnienia i przemocy jest jednym z ważniejszych zadań Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii. Wysiłek realizatorów przyczynił się do osiągnięcia głównego celu. Na szczególne podkreślenie zasługuje funkcjonowanie Miejskiej Świetlicy Środowiskowej „Parasol”, która w ramach swoich zadań świadczy pomoc psychologiczną, socjoterapeutyczną, społeczną, edukacyjną, opiekuńczą i wychowawczą dzieciom z rodzin problemowych. Bogata oferta zajęć artystycznych: plastyczne, wokalne, sportowe, animacja życia kulturalnego oraz zajęcia socjoterapeutyczne wpisują się w potrzeby społeczności lokalnej Miasta Łuków. Udział uczniów w zajęciach socjoterapeutycznych to znaczące wsparcie działania pedagogów szkolnych w procesie nabywania kompetencji emocjonalno - społecznych oraz niwelowania skutków negatywnych doświadczeń, które dzieci wynoszą z domu. Stworzenie miłej i bezpiecznej atmosfery, a także dawanie dzieciom możliwości odreagowania i wyciszenia negatywnych emocji stanowi podstawę wszystkich działań profilaktycznych kierowanych do dzieci i młodzieży. Ta forma pomocy dzieciom z rodzin problemowych wydaje się najbardziej korzystną i pożądaną. „Parasol” cały czas daje wsparcie dzieciom i ich rodzinom.

Cele:

- organizacja pomocy i wsparcie dzieci z rodzin dotkniętych problemem alkoholowym i przemocą poprzez stworzenie warunków do aktywnego i pożądanego spędzania wolnego czasu,
- stwarzanie okazji do odreagowania napięć i stresów, które w przyszłości mogłyby skłonić dzieci do podejmowania zachowań ryzykownych,
- wsparcie dzieci i młodzieży niepełnosprawnej wywodzącej się z rodzin problemowych.

Odbiorcy:

- dzieci i młodzież w tym również z rodzin problemowych,
- dorośli mieszkańcy Łukowa.

W zakresie osiągnięcia wyznaczonych celów zrealizowano następujące przedsięwzięcia:

L.p.	Nazwa programu (projektu)	Odbiorcy	Efekty
1	Prowadzenie Miejskiej Świetlicy Środowiskowej dla Dzieci i Młodzieży „Parasol”.	Dzieci i młodzież - 50 Dorośli - 25 Nauczyciele - 10	W 2025r. grupa 45 uczniów (dzieci i młodzieży) miała możliwość korzystania z zajęć socjoterapeutycznych prowadzonych przez dwóch specjalistów. W świetlicy prowadzone są przez dziesięciu specjalistów zajęcia opiekuńczo - wychowawcze, artystyczne, plastyczne, muzyczne, oraz sportowe. Pobyt na świetlicy, która pracuje w godzinach popołudniowych pozwala dzieciom odrobić lekcje w komfortowych warunkach, uzyskać pomoc nauczycieli i rówieśników. W trakcie pracy świetlicy prowadzona jest systematyczna profilaktyka zachowań ryzykownych. Miła, przyjazna a nawet rodzinna atmosfera sprzyja rozwijaniu kompetencji emocjonalno społecznych. Rokrocznie organizowany jest wyjazd letni z programem rekreacyjno - profilaktycznym. Przy świetlicy funkcjonuje Klub Młodzieżowy który odwiedzało 8 młodych ludzi. Mieli możliwość uczestniczyć w zajęciach, poszerzać swoje kompetencje społeczne, poszerzyć wiedzę z zakresu profilaktyki uzależnień.
2	Organizacja zajęć feryjnych dla dzieci z grup ryzyka przez P. Barbarę Kubiak	Dzieci – 28 Młodzież – 10	Tygodniowe zajęcia feryjne kształtowały kompetencje społeczne. Zostały stworzone warunki sprzyjające wszechstronnemu rozwojowi dzieci. Możliwe było rozwijanie osobistego potencjału poprzez angażowanie ich w różnorodne formy zajęć. Spotkania obejmowały również możliwości budowania poczucia własnej wartości oraz kształtowania prawidłowej samooceny.
3	Organizacja zajęć wakacyjnych dla dzieci z grup ryzyka przez P. Barbarę Kubiak	Dzieci – 32 Młodzież – 11	W trakcie wakacyjnych spotkań uczestnicy mieli możliwość kształtowania kompetencji społecznych, rozwijania osobistego potencjału, wzrost wiary we własne możliwości, rozwój talentów i zdolności.

Zakres finansowania działań dotyczył:

- kosztów wynagrodzenia realizatorów programów socjoterapeutycznych, opiekunów zajęć artystycznych, opiekuńczo - wychowawczych, sportowych /za wykonanie umów – zleceń/;
- kosztów zakupu pomocy, materiałów i artykułów niezbędnych do prowadzenia zajęć zgodnie z opracowanymi kosztorysami i w miarę posiadanych środków;
- kosztów animacji życia kulturalnego dzieci uczestniczących w zajęciach świetlicowych;
- organizacji dożywiania dzieci uczestniczących w zajęciach świetlicowych;
- dofinansowania działań i projektów skierowanych do dzieci i młodzieży ze środowisk zagrożonych oraz dzieci z grup ryzyka, których celem było wspieranie czynników chroniących przed podejmowaniem zachowań ryzykownych;
- dofinansowania uzasadnionych i pozytywnie zaopiniowanych przez MKRPA kosztów organizacji otwartych, środowiskowych imprez mających charakter profilaktyczny lub takich, podczas których prowadzone były działania edukacyjno - informacyjne w obszarze problematyki uzależnień.

Wskaźnikami osiągnięcia celów są:

- oferta różnorodnych form pomocy i zajęć terapeutycznych i rozwojowych w Miejskiej Świetlicy Środowiskowej dla Dzieci i Młodzieży „Parasol” - 5 form pomocy, w tym zajęcia socjoterapeutyczne (liczba dzieci uczęszczających do świetlicy - 50);
- liczba dzieci objętych stałymi zajęciami socjoterapeutycznymi w świetlicy Parasol - 43;
- liczba dzieci objętych dożywianiem w ramach różnych działań, w tym w Świetlicy Parasol - 50;
- liczba odbiorców działań w badanym obszarze – 166.

Koszty realizacji tych zadań wyniosły – 230 619,72 zł

Dział III - Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej dla osób nadużywających i uzależnionych od alkoholu i innych substancji psychoaktywnych.

Podjęmowanie działań w obszarze redukcji szkód, rehabilitacji zdrowotnej, społecznej i zawodowej przez Jednostki Samorządu Terytorialnego wynika bezpośrednio z celów określonych w Narodowym Programie Zdrowia. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych od alkoholu i innych substancji psychoaktywnych rokrocznie znajduje swoje odzwierciedlenie w Miejskim Programie. Działania te są rekomendowane przez Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom.

Cele:

- ułatwianie osobom uzależnionym od alkoholu, narkotyków, hazardu udziału w programach terapeutycznych,
- prowadzenie zajęć edukacyjno-terapeutycznych poświęconych zapobieganiu nawrotom choroby,
- prowadzenie działań terapeutycznych dla kobiet uzależnionych od alkoholu i innych substancji psychoaktywnych oraz doświadczających przemocy,
- prowadzenie działań terapeutyczno-edukacyjnych ukierunkowanych na utrzymanie abstynencji.
- organizowanie warunków pierwszego kontaktu dla osób uzależnionych i współuzależnionych,
- stwarzanie warunków do duchowego rozwoju osób odbywających podstawowe terapie uzależnień,
- wspieranie rozwoju i funkcjonowania placówek terapeutycznych.

Odbiorcy:

- osoby uzależnione i ich rodziny,
- placówki terapeutyczne.

W zakresie osiągnięcia wyznaczonych celów zrealizowano następujące przedsięwzięcia:

L.p.	Nazwa programu (projektu)	Odbiorcy	Efekty
1	Superwizja kliniczna zespołu terapeutycznego Całodobowego Oddziału Leczenia Uzależnień w Łukowie.	Dorośli - 15	Podniesienie kwalifikacji zawodowych i kompetencji pracowników COLU w Łukowie. Uczestnicy poszerzyli wiedzę psychologiczną na temat mechanizmów uzależnień.
2	Prowadzenie działań terapeutyczno-edukacyjnych ukierunkowanych na utrzymanie abstynencji dla absolwentów COLU i ODTUA w Łukowie	Dorośli - 100	Pomoc osobom uzależnionym od alkoholu, hazardu, substancji psychoaktywnych poprzez kształtowanie umiejętności potrzebnych do utrzymania abstynencji. Budowanie motywacji do pracy nad sobą.
3	Realizacja zajęć poświęconych rozwojowi duchowemu pacjentów odbywających podstawowe terapie uzależnień	Dorośli - 300	Wzmocnienie motywacji do pracy nad sobą, rozpoznawanie własnych zasobów. Zwiększenie motywacji do trzeźwego życia. Wspieranie wspólnot AA.
4	Prowadzenie działań terapeutyczno-edukacyjnych ukierunkowanych na utrzymanie abstynencji dla absolwentów COLU w Łukowie.	Dorośli - 450	Pomoc osobom uzależnionym od alkoholu, hazardu, substancji psychoaktywnych poprzez kształtowanie umiejętności potrzebnych do utrzymania abstynencji. Poznanie przez uczestników idei ruchu samopomocowego i jego roli w zdrowieniu.
5	Realizacja projektu interwencji dla młodzieży eksperymentującej z alkoholem poprzez wdrażanie programów przez realizatora indywidualnego – Panią Izabelę Janaszek-Talacha	Dzieci – 1 Młodzież – 3 Rodzice – 4 Nauczyciele – 2	Przedsięwzięcie składało się z następujących elementów: - przeprowadzenie spotkania psychoedukacyjnego dla pedagogów. Psychologów szkół na temat interwencji wobec ucznia eksperymentującego z alkoholem – przygotowanie specjalistów do podjęcia działań interwencyjnych, zainicjowanie ich;

			- indywidualnych spotkań z uczniem i jego rodzicami – udzielenia wsparcia i pomocy w rozwiązywaniu problemu, jakim jest używanie alkoholu przez nastolatków; - monitorowania sytuacji ucznia w rozmowie z przedstawicielem szkoły, do której uczeń uczęszcza – ograniczenie używania alkoholu przez uczniów oraz poprawa ich funkcjonowania w szkole.

Wskaźniki osiągnięcia celów:

- liczba osób leczonych w COLU w Łukowie – 358;
- w Oddziale dziennym leczyło się 96 osób;
- w Poradni Leczenia Uzależnień zarejestrowanych było 2860 pacjentów;
- finansowanie superwizji terapeutów COLU w Łukowie - 15;
- liczba osób korzystających z zajęć z obszaru samopomocy i wsparcia duchowego - 850.

Koszty realizacji tych zadań wyniosły – 22 290,00 zł

Dział IV - Zadania z zakresu przeciwdziałania narkomanii

Cele:

- ograniczenie zjawiska używania narkotyków i innych substancji psychoaktywnych, w tym dopalaczy, w szczególności przez dzieci i młodzież, poprzez realizację działań profilaktycznych, warsztatów dla rodziców i nauczycieli oraz organizowanie spotkań profilaktycznych;
- uświadamianie zagrożeń związanych z używaniem narkotyków i innych substancji psychoaktywnych;
- promocja zdrowego i aktywnego życia poprzez szeroką ofertę zajęć sportowych;
- wspieranie działań opiekuńczo wychowawczych skierowanych do dzieci z rodzin problemowych.

Odbiorcy:

- dzieci i młodzież szkolna,
- dorośli - rodzice dzieci,
- nauczyciele.

W zakresie osiągnięcia wyznaczonych celów zrealizowano następujące przedsięwzięcia:

L.p.	Nazwa programu (projektu)	Odbiorcy	Efekty
1	Prowadzenie programu "Trener Osiedlowy 2025" przez OSiR Łuków.	Dzieci i młodzież - 1337	Program "Trener Osiedlowy" realizowany był w okresie od dnia 17 lutego do dnia 14 grudnia 2025 r. Zajęcia realizowane były przez siedmiu trenerów, którzy prowadzili zajęcia na łukowskich osiedlach, terenach rekreacyjnych, boiskach treningowych, szkolnych boiskach sportowych, pływalni "Delfin" oraz kortach tenisowych. Celem projektu jest ograniczenie podejmowania zachowań ryzykownych przez dzieci i młodzież poprzez taki wpływ na młodego człowieka, aby radził sobie lepiej w nawiązaniu relacji interpersonalnych, rozwiązywaniu problemów, konfliktów w grupie, potrafił współpracować oraz współdziałać z innymi, potrafił sobie radzić w sytuacjach kryzysowych, a przede wszystkim aby mógł lepiej zrozumieć zagrożenia związane z używaniem alkoholu, substancji psychoaktywnych, nikotyny. W 2025 roku uczestnicy programu Trener Osiedlowy brali udział w następujących wydarzeniach: - „Turniej Międzyosiedlowy”;

			- udział w meczu piłki nożnej Legia Warszawa-Lechia Gdańsk, - zajęciach zorganizowanych w Centrum Rozrywki ARKABOS w Łukowie. W trakcie realizacji programu zakupiony został sprzęt sportowy (piłki siatkowe), a trenerzy przepracowali łącznie 1327 godzin. Badania ankietowe wskazują, że program jest bardzo pozytywnie odbierany przez dzieci i rodziców. Przeprowadzone wizyty monitorujące oraz ankiety ewaluacyjne potwierdzają prowadzenie podczas tych zajęć działań o charakterze profilaktycznym.
2	Realizacja programu profilaktycznego „Tydzień Bez Nalógów” w I LO im. T. Kościuszki w Łukowie	Młodzież (uczniowie klas pierwszych) – 200 Nauczyciele – 8	W trakcie realizacji projektu promowany był zdrowy styl życia wolny od substancji psychoaktywnych. Udział w zajęciach przyczynił się do zwiększenia świadomości uczniów na temat negatywnych skutków używania i nadużywania alkoholu i substancji psychoaktywnych.
3	Realizacja warsztatów profilaktycznych promujących trzeźwość i bezpieczny styl życia dla uczniów klas drugich w I LO im. T. Kościuszki w Łukowie	Młodzież - 150	Warsztaty prowadzone były w celu uświadomienia niebezpieczeństwa kontaktu ze środkami psychoaktywnymi. Uczestnicy warsztatów rozwijali umiejętności rozpoznawania sytuacji i zachowań ryzykownych, umiejętności dokonywania właściwych wyborów
4	Realizacja warsztatów profilaktycznych wskazujących konsekwencje używania substancji psychoaktywnych dla uczniów klas trzecich w I LO im. T. Kościuszki w Łukowie	Młodzież - 200	W trakcie warsztatów uczniowie uzyskali wiedzę na temat rozpoznawania sytuacji i zachowań ryzykownych, w tym używania substancji psychoaktywnych; wskazywania szkodliwych dla zdrowia skutków używania substancji psychoaktywnych; rozwijania świadomości pozwalającej na dokonywanie wyborów życiowych bez sięgania po substancje uzależniające.
5	Realizacja działań mających na celu przeciwdziałanie zagrożeniu niedostosowaniem społecznym dzieci i młodzieży z uwzględnieniem problematyki zagrożenia uzależnieniem od narkotyków i innych środków zastępczych w Zespole Szkół nr 2 w Łukowie	Młodzież – 113	W trakcie realizacji działań uczestnicy mieli możliwość podniesienia poziomu wiedzy merytorycznej na temat uzależnień. Rozwijane były postawy aprobujące abstynencję, unikanie substancji psychoaktywnych w wymiarach: emocjonalnym jako pozytywny stosunek do abstynencji, poznawczym jako dysponowanie wiedzą na temat zagrożeń związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, zachowania jako nieużywania substancji psychoaktywnych. Młodzież kształtowała umiejętności dotyczące bycia asertywnym, poczucia własnej wartości, komunikacji interpersonalnej celem radzenia sobie w sytuacjach sprzyjających uzależnieniom.

Wskaźniki osiągnięcia celów:

- liczba uczniów biorących udział w realizacji projektów, konkursów i przedsięwzięć profilaktycznych - 2000;
- liczba dorosłych biorących udział w realizowanych programach (rodzice/nauczyciele) - 8;
- liczba uczniów objętych działaniami z zakresu promocji sportu i zdrowia - 1337;

Koszty realizacji tych zadań wyniosły – 99 979,83 zł

Dział V - Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie i w szkole oraz działania ukierunkowane na przeciwdziałanie uzależnieniom behawioralnym

Zjawisko przemocy w sposób ścisły wiąże się z problemem alkoholowym występującym w rodzinach. Statystyki podają, że większość sprawców czynów kwalifikowanych przez Kodeks Karny jako fizyczne lub psychiczne znęcanie się nad członkami rodziny działa pod wpływem alkoholu lub innych środków uzależniających. Diagnoza potrzeb wskazała też na konieczność udzielania pomocy psychologicznej dzieciom i młodzieży.

Cele:

- rozwój systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie poprzez współpracę Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Komendy Powiatowej Policji, Centrum Usług Społecznych, Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej, placówek odwykowych, sądu, prokuratury, szkół;
- prowadzenie poradnictwa i organizowanie pomocy interwencyjnej i terapeutycznej dla osób uzależnionych doświadczających przemocy i ich rodzin;
- przeciwdziałanie przemocy rówieśniczej w szkołach.

W zakresie osiągnięcia wyznaczonych celów zrealizowano następujące przedsięwzięcia:

L.p.	Nazwa programu (projektu)	Odbiorcy	Efekty
1	Prowadzenie mediacji dla rodzin w sytuacjach konfliktu.	Dzieci - 25 Dorośli – 44	Trzech kuratorów sądowych prowadziło mediacje oraz podejmowało działania edukacyjno-informacyjne w zakresie radzenia sobie z emocjami, udrażniania kanałów informacyjnych. Kuratorzy prowadzili mediacje w sprawach spornych.
2	Prowadzenie porad prawnych w Punkcie Konsultacyjnym dla Ofiar Przemocy i Osób Uzależnionych	Dzieci - 2 Młodzież - 10 Dorośli - 144	Ograniczenie społecznych skutków nałogów i przemocy, rozmiarów degradacji społecznej i ekonomicznej rodziny. Ochrona dzieci przed negatywnymi skutkami rozpadu rodziny. Osoby zgłaszające się po pomoc otrzymały porady prawne, pozwalające podjąć konkretne działania ukierunkowane na poprawę sytuacji życiowej.
3	Prowadzenie porad dla osób uwikłanych w przemoc w rodzinie w Punkcie Konsultacyjnym dla Ofiar Przemocy i Osób Uzależnionych.	Dorośli - 99	Przeprowadzono 118 konsultacji dla osób uwikłanych w przemoc: osobami doznającymi przemocy, jak też stosującymi przemoc. Prowadzone były oddziaływania edukacyjno-korekcyjne w stosunku do sprawców przemocy polegające na nabywaniu umiejętności radzenia sobie z emocjami, zwiększaniu samokontroli.
4	Dyżury terapeuty uzależnień w Punkcie Konsultacyjnym dla Ofiar Przemocy i Osób Uzależnionych	Dorośli – 204	Prowadzone były terapie uzależnień od alkoholu, środków psychoaktywnych, hazardu. Uczestnicy mogli nabyć konstruktywne umiejętności w utrzymaniu abstynencji. Budowana była motywacja do ciągłej pracy nad sobą w celu zapobiegania nawrotom picia.
5	Udzielanie pomocy psychologicznej dzieciom i młodzieży w Punkcie Konsultacyjnym.	Dzieci - 8 Młodzież - 2 Dorośli – 11 Nauczyciele – 4	W ramach realizacji zadania udzielano wsparcia psychologicznego, interwencji profilaktycznej w celu wczesnego rozpoznania zagrożeń i podjęcia interwencji w celu ograniczenia zachowań problemowych. Udzielano informacji na temat miejsc pomocy specjalistycznej.
6	Organizacja i prowadzenie warsztatów dla rodziców dzieci z Przedszkola Miejskiego nr 2 na temat „Jak chronić dziecko przed nałogowymi zachowaniami”	Rodzice – 7	W trakcie realizacji projektu uczestnicy zostali wyposażeni w umiejętności wczesnego rozpoznawania zagrożeń i podejmowania skutecznych interwencji profilaktycznych. Przedstawiono im sposoby budowania prawidłowych schematów zachowań, nawyków.

7	Realizacja Szkolnego Projektu Przeciwdziałania Przemocy w Szkole Podstawowej Nr 5 w Łukowie	Uczniowie – 679 Dorośli – 300 Nauczyciele -69	W trakcie realizacji projektu podjęto działania mające na celu poprawę atmosfery dzieci przebywających na terenie szkoły, ograniczenie używania telefonów, wzrost zainteresowania spędzania wolnego czasu na świeżym powietrzu, oprawę relacji międzyludzkich.

Wskaźniki osiągania celów:

- liczba osób, którym udzielono specjalistycznej pomocy w Punkcie Konsultacyjnym – 553;
- liczba osób, którym udzielono porad prawnych - 156;
- liczba osób, które skorzystały z pomocy punktu mediacyjnego – 69;
- liczba wniosków skierowanych do sądu o zobowiązanie poddania się leczeniu - 14;
- pracowały 133 grupy diagnostyczno-pomocowe zajmujące się opracowaniem indywidualnego programu pomocy dla rodzin, w których występuje przemoc, w ramach których odbyło się 474 posiedzeń.
- liczba wdrożonych procedur „Niebieskiej Karty” - 68;
- odbyły się 43 posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego.

Główne problemy z jakimi zgłaszały się osoby do Punktu Konsultacyjnego to:

- przemoc w rodzinie: fizyczna, psychiczna i jej destrukcyjne skutki;
- współuzależnienie - kobiety zgłaszające się po informacje „co zrobić, gdy mąż pije”;
- problemy rodzinne (rozpad rodziny, zaburzona komunikacja);
- problemy wychowawcze z dziećmi;
- kryzysy osobiste.

Koszty realizacji tych zadań wyniosły – 70 300,00 zł

Dział VI - Wspomaganie działalności organizacji pozarządowych, w których statucie znajdują się zapisy określające zaangażowanie w sprawy związane z rozwiązywaniem problemów alkoholowych, narkomanii po ogłoszeniu konkursu ofert lub złożeniu w trybie pozakonkursowym

Cel:

- wspieranie i udzielanie pomocy organizacjom w realizacji zadań i programów dotyczących profilaktyki, rozwiązywania problemów uzależnień.

Odbiorcy:

- środowiska samopomocowe integrujące osoby uzależnione i członków ich rodzin;
- organizacje pozarządowe.

W zakresie osiągnięcia wyznaczonego celu zrealizowano następujące przedsięwzięcia:

- Integracja środowisk trzeźwościowych poprzez dofinansowanie działalności Klubu Abstynenta „Jutrzenka”, jako miejsca dającego wsparcie dla trzeźwienia i integrującego osoby uzależnione i ich rodziny. Pokrycie kosztów lokalowych Klubu, pokrycie kosztów obozu terapeutycznego dla członków klubu i ich rodzin.
- Realizacja programów profilaktycznych i organizacja działań na rzecz dzieci i młodzieży o charakterze edukacyjnym i aktywizującym, zapobiegających kontaktom tych grup z substancjami psychoaktywnymi, kształtujących postawy prozdrowotne, rozwijających korzystne z punktu widzenia profilaktyki umiejętności psychologiczne, takie jak asertywność, podejmowanie decyzji pomagania innym poprzez organizację warsztatów rozwijających umiejętności prowadzenia samodoskonalenia oraz zdrowego stylu życia; szkolenia dla liderów grup wsparcia.
- Prowadzenie działań informacyjnych dotyczących problematyki uzależnień oraz możliwości i zasad korzystania z profesjonalnej pomocy i różnych form wsparcia w rozwiązywaniu problemów wynikających z picia alkoholu, używania narkotyków; wstępne motywowanie do leczenia i oddziaływanie podtrzymujące proces terapeutyczny.

Wskaźniki osiągnięcia celów:

- liczba wspartych projektów i działań o charakterze profilaktycznym, w tym warsztatów profilaktycznych - 4
- liczba organizacji angażujących się w działania profilaktyczne – 4
- liczba uczestników wdrażanych projektów - 158.

Koszty realizacji tych zadań wyniosły - 80 000,00 zł

Dział VII - Inne zadania służące realizacji zadań Miejskiego Programu

- finansowanie kosztów lokalowych Klubu Abstynenta "Jutrzeńka";
- pokrycie kosztów publikowania materiałów informacyjnych i edukacyjnych dotyczących profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, problemów narkomanii, nagrywanie programów przez „Master” TV, Łuków TV dotyczących profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień oraz przemocy;
- pokrycie kosztów badania biegłych w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania rodzaju zakładu leczniczego;
- zakup nagrody dla laureata konkursu „Profilaktyk roku 2025” organizowanego przez MKRPA;
- koszty wynagrodzenia pełnomocnika, członków komisji, pracownika wydziału obsługującego Miejski Program, składki na ubezpieczenie społeczne i fundusz pracy;
- finansowanie szkoleń, debat, kampanii, diagnozy i działań o charakterze profilaktyczno-edukacyjnym zwiększających kompetencje i doskonalących umiejętności członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- opłata za usługi telekomunikacyjne w Miejskiej Świetlicy Środowiskowej "Parasol" oraz w Punkcie Konsultacyjnym dla Ofiar Przemocy i Osób Uzależnionych;
- zakup materiałów umożliwiających prowadzenie programów prewencyjnych (broszur, ulotek informacyjnych o szkodliwości środków psychoaktywnych i innych gadżetów);
- organizacja imprez, wydarzeń mających na celu spędzanie czasu wolnego od komputera, alkoholu, środków zastępczych, promujących wartości rodzinne, zdrowy styl życia;

Koszty realizacji tych zadań wyniosły – 306 386,96 zł

Informacje finansowe

Środki finansowe na pokrycie wydatków związanych z prowadzoną działalnością profilaktyczną wynikającą z Programu były ujęte w budżecie miasta Łuków. Na ten cel w roku 2025 przeznaczono kwotę **892 980,47 zł - Dział 851** – Ochrona zdrowia w tym:

Rozdział 85153 – Zwalczanie narkomanii 100 000,00 zł;

Rozdział 85154 – Przeciwdziałanie alkoholizmowi 792 980,47 zł.

Z kwoty 892 980,47 zł wydano – 877 050,90 zł, co stanowi 98,21 % realizacji ogółu wydatków.

Kwota niewydatkowana w roku 2025 wyniosła 15 929,57 zł. Ponadplanowe dochody niewprowadzone w 2025 r. w wysokości 1 527,48 zł zostały wprowadzone do budżetu w 2026 r. Niewydatkowane środki powstały na skutek oszczędności w niektórych zadaniach. Przyczyną braku wydatkowania pozostałej kwoty były oszczędności z realizacji zadań. Ilość zasobów instytucjonalnych gotowych do podejmowania działań w celu realizacji Miejskiego Programu pozostaje od kilku lat na podobnym stałym poziomie.

Zasoby instytucjonalne, z jakich korzystano realizując Program:

- Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Zespół Interdyscyplinarny,
- Całodobowy Oddział Leczenia Uzależnień,
- Oddział Detoksykacyjny,
- Poradnia Leczenia Uzależnień,
- Łukowski Ośrodek Kultury,
- Punkt Konsultacyjny dla Ofiar Przemocy i Osób Uzależnionych w Łukowie,

- Miejska Świetlica Środowiskowa dla Dzieci i Młodzieży „Parasol”,
- Dom Pomocy Społecznej w Łukowie,
- Klub Abstynenta „Jutrzenka”,
- Fundacja Cyryla i Metodego
- Chorągiew Lubelska Związku Harcerstwa Polskiego, Hufiec ZHP Łuków,
- Grupy Anonimowych Alkoholików,
- Punkt Mediacyjny,
- Szkoły i placówki oświatowe,
- CUS Łuków,
- Sąd i Prokuratura,
- Komenda Powiatowa Policji w Łukowie.

VII. Wnioski wynikające z realizacji Miejskiego Programu.

Analiza wskaźników realizacji celów zawartych w Miejskim Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii oraz ewaluacja sposobu ich osiągania - pozwala na sformułowanie następujących wniosków:

1. W znacznym stopniu zrealizowano planowane działania. Tam, gdzie było to konieczne, dokonano stosownych modyfikacji oraz dokonano zmiany warunków realizacji.
2. Liczba działań profilaktycznych skierowanych do dzieci i młodzieży (w porównaniu do roku ubiegłego) została utrzymana na zbliżonym poziomie.
3. W związku z rosnącymi potrzebami opiekuńczo-wychowawczymi dzieci i młodzieży, potrzebą wspierania pomocy psychologiczno - pedagogicznej prowadzonej w szkołach oraz zagrożeniami związanymi z zaburzeniem środowiska rodzinnego celowe wydaje się dalsze wspieranie i rozwijanie oferty Świetlicy Parasol.
4. Utrzymano ofertę zajęć warsztatowych rozwijających kompetencje emocjonalno-społeczne uczniów, ale też umiejętności wychowawcze rodziców.
5. Zasadne wydaje się dalsze wspieranie działań ukierunkowanych na pomoc dzieciom z rodzin dotkniętych przemocą oraz problemem alkoholowym w szczególności takich działań, które nakierowane są na kształtowanie kompetencji emocjonalno - społecznych.
6. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych od alkoholu i innych substancji psychoaktywnych jest jednym z kluczowych działań rekomendowanych przez KCPU. Stała współpraca Miejskiej Komisji z Całodobowym Oddziałem Leczenia Uzależnień SP ZOZ Łuków przyczynia się do zwiększenia efektywności prowadzonych terapii.
7. Regularnie prowadzone były działania wspierające i doradcze dla osób doświadczających przemocy i uwięzionych w przemoc domową.
8. Brak nowych zasobów instytucjonalnych i osobowych, szczególnie w przypadku programów rekomendowanych może w przyszłości być powodem sięgania do zasobów zewnętrznych, co w znacznym stopniu podniesie koszty realizacji tych zadań.
9. Należy zachęcać placówki oświatowe do realizacji programów profilaktycznych ukierunkowanych bezpośrednio na przeciwdziałanie zagrożeniom związanym z sięganiem przez młodzież po substancje psychoaktywne. Również z wykorzystaniem realizatorów zewnętrznych - jeżeli jest to konieczne.
10. Należy kontynuować działania prowadzone w Punkcie Konsultacyjnym dla Ofiar Przemocy i Osób Uzależnionych oraz w zakresie pomocy psychologicznej uwzględniając zagrożenia behawioralne.
11. Utrzymana została zróżnicowana oferta dostępności pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych i współuzależnionych oraz wsparcie dla środowisk abstynenckich i organizacji pozarządowych.
12. Podjęto działania utrzymujące i wspierające ofertę zajęć dla dzieci pochodzących z rodzin z problemem uzależnienia: są to zajęcia świetlicowe, sportowe, zajęcia artystyczno-plastyczne, zajęcia feryjne i wakacyjne. Zajęcia prowadzone w Miejskiej Świetlicy "Parasol" oraz realizowane w ramach programu "Trener Osiedlowy" wpisują się w potrzeby środowiska lokalnego.

13. Dzięki stałej i systematycznej współpracy z lokalnymi mediami możliwe jest prowadzenie publicznej edukacji dotyczącej uzależnień i tematyki przeciwdziałania przemocy domowej.
14. Analiza wyników diagnozy lokalnych zagrożeń społecznych wskazuje na konieczność wdrażania programów opartych na strategiach wiodących, a w szczególności: strategii edukacyjnej, rozwijającej umiejętności życiowe oraz strategii normatywnej.
15. Wyzwaniem ciągle jest rozszerzenie oferty o programy profilaktyki selektywnej i wskazującej, adresowane do młodzieży i młodych dorosłych.
16. Konieczne jest prowadzenie dalszej pracy, opartej na współdziałaniu samorządu, instytucji oraz organizacji pozarządowych.
17. Zasadne jest promowanie realizowanych programów w lokalnych i społecznościowych mediach, aby dotrzeć do jak największego grona potencjalnych odbiorców.
18. Decyzją Kapituły konkursu „Profilaktyk roku 2025”, tytuł i nagrodę otrzymał Ośrodek Sportu i Rekreacji w Łukowie za realizację programu „Trener Osiedlowy”.

Raport sporządziła:

Dorota Zakrzewska
Pełnomocnik Burmistrza Miasta Łuków
do Spraw Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
oraz Przeciwdziałania Narkomanii

PEŁNOMOCNIK
BURMISTRZA MIASTA ŁUKÓW
ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów
Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii

mgr Dorota Zakrzewska